

Ministerieel besluit houdende een voorlopig onteigeningsbesluit voor de onteigening voor het algemeen nut in het kader van de heraanleg van de N461 Antoon Catriestraat en Boskeetstraat in Gent, Drongen

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017, artikel 6, 1°, artikel 7 en artikel 10;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot delegatie van de beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 7°.

Vormvereiste

De volgende vormvereiste is vervuld:

- De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 22 juli 2020.
- Op datum van 19 augustus 2020 werd een voorlopig onteigeningsbesluit goedgekeurd.
- Over dit voorlopig onteigeningsbesluit en zijn bijlagen werd een openbaar onderzoek georganiseerd dat plaatsvond van 13 mei 2024 tot en met 12 juni 2024. De behandeling van de ontvangen standpunten, opmerkingen en bezwaren is opgenomen in bijlage 3 bij dit besluit.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

A. Omschrijving van de te onteigenen goederen:

- De onteigening streeft de verwerving na van onroerende goederen, gelegen op het grondgebied van de stad Gent, waarbij de onteigening de realisatie van de aanleg van de rijweg, fietspaden, voetpaden, groenvoorzieningen en parkeerstroken alsook de aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel langs de N461, Antoon Catriestraat en Boskeetstraat te Gent, Drongen mogelijk moet maken.
- De onroerende goederen die dienen te worden verworven, zijn bedoeld om de heraanleg van de N461, Antoon Catriestraat en Boskeetstraat te Gent, Drongen te realiseren teneinde het hoofd te bieden aan de thans heersende problematiek van verkeersveiligheid, waterhuishouding en verkeersleefbaarheid.

- De bedoelde onroerende goederen zijn met een gele tint aangeduid op de hierbij behorende ondertekende onteigeningsplannen.

B. Aanduiding van de onteigenende instantie

- De Vlaamse Regering is bevoegd om tot onteigening over te gaan overeenkomstig artikel 6, 1° van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017.

C. De habilitatie

- De Vlaamse Regering kan tot onteigening overgaan in de gevallen waarin ze oordeelt dat de onteigening noodzakelijk is voor de uitwerking van de infrastructuur of het beleid met betrekking tot gemeenschaps- en gewestelijke aangelegenheden overeenkomstig artikel 7, eerste lid van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017;
- De projectnota omschrijft het onteigeningsdoel waarvoor moet worden onteigend als volgt: de heraanleg van het openbaar domein van de rijweg, de aanleg van fietspaden, voetpaden en open grachten voor de afvoer van het regenwater langsheen de N461, Antoon Catriestraat en Boskeetstraat te Gent, Drongen.
- Hieruit blijkt dat de beoogde realisatie van de heraanleg van de N461 kadert binnen de gewestelijke aangelegenheden.
- De onteigening voor de heraanleg van de N461, Antoon Catriestraat en Boskeetstraat te Gent, Drongen kan aldus worden gevoerd door de Vlaamse Regering op basis van de rechtsgrond van artikel 7, eerste lid van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017.

D. Het onteigeningsdoel is van algemeen nut

- De onteigeningen volgens de in bijlage gevoegde plannen zijn nodig voor de realisatie van vrijliggende fietspaden en een veilig wegprofiel (bochtstralen, zichtlijnen), de aanleg van een rotonde, de herinrichting van kruispunten, de inrichting van een veilige schoolomgeving, de aanleg van parkeerstroken, voetpaden en groenzones langsheen de gewestweg.
- De realisatie van het project beoogt:
 - Een oplossing te bieden aan de problemen van verkeersveiligheid, in het bijzonder voor de zwakke weggebruiker;
 - Het verlagen van de snelheid van gemotoriseerd verkeer;
 - De aanleg van veilige en conforme fietspaden, in overeenstemming met het feit dat de N461, Catriestraat en Boskeetstraat een onderdeel is van het bovenlokale functionele fietsroutenetwerk (BFF);
 - Het aanleggen van veilige oversteekvoorzieningen ter hoogte van bestaande voetgangers- en fietsdoorsteken;
 - De aanleg van toereikende bushaltes;
 - Het veilig inrichten van de kruispunten met de N466, de Luchterenstraat en de Beekstraat;
 - Te voldoen aan de wettelijke verplichting rond het scheiden van regen- en afvalwater.
- Hiertoe dient te worden overgegaan tot
 - De aanleg van vrijliggende, voldoende brede fietspaden aan beide zijden van de rijweg;
 - De bouw van middengeleiders om de oversteek van de fietsers te faciliteren;

- Het aanbrengen van middengeleiders en asverschuivingen ter hoogte van de schoolomgeving, om zo het oversteken te beveiligen en de snelheid te minderen;
 - De aanleg van bushaltes conform de toegankelijkheidseisen en met voldoende ruimte voor fietsenstallingen;
 - Het aanleggen van een rotonde ter hoogte van het kruispunt met de Luchterenstraat;
 - Het aanpassen van de aansluiting met de Beekstraat, meer bepaald loodrecht op de bocht, zodat er een duidelijke voorrangregeling ontstaat, en het aanleggen van middeneilanden ter hoogte van dit kruispunt;
 - Het voorzien van een extra afslagstrook en aangepaste voetgangers- en fietsinfrastructuur ter hoogte van het kruispunt met de N466;
 - De aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel met open grachten voor de afvoer van het regenwater.
- Uit het bovenstaande blijkt dat de beoogde werken als onteigeningsdoel een herinrichting van het openbaar domein in het belang van alle weggebruikers (voetgangers, fietsers, openbaar vervoer, privaat vervoer) beogen en aldus kaderen in de noodzakelijke realisatie van een doelstelling van algemeen nut.
 - Het betreffen aldus werken die kaderen binnen de wegeninfrastructuur, waarbij het in het algemeen belang is dat de overheid deze ook zelf ontwikkelt. De realisatie van voornoemde infrastructuurwerken behoort tot de basistaken van de overheid. Met de onteigening wordt aldus ontegensprekelijk de noodzakelijke realisatie van een doelstelling van algemeen nut mogelijk gemaakt.
 - In het licht van het bovenstaande staat vast dat het onteigeningsdoel ten goede komt aan alle weggebruikers en het leefmilieu en derhalve ten algemene nutte is.

E. Noodzaak van het onteigeningsdoel

- Concreet is er op het openbaar domein te weinig ruimte voor de aanleg van:
 - De rotonde op het kruispunt van de Luchterenstraat en de Boskeetstraat;
 - De aanleg van vrijliggende fietspaden;
 - De aanleg van voetpaden;
 - De aanleg van middenbermen;
 - De aanleg van open grachten.
- Door de afwezigheid van vrijliggende fietspaden en goed uitgeruste voetpaden en oversteekplaatsen is de situatie vandaag onveilig voor de zwakke weggebruikers.
- De samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaams Gewest, het stadsbestuur van Gent en de Tussengemeentelijke Maatschappij der Vlaanderen voor Watervoorziening afgesloten op 8 maart 2012, voorziet in de herinrichting van de N461 Antoon Catriestraat en Boskeetstraat conform het statuut van die weg in het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan.
- In deze overeenkomst wordt geopteerd voor de heraanleg van het openbaar domein van de rijweg, de aanleg van fietspaden, voetpaden, groenvoorzieningen en parkeerstroken, alsook de aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel, teneinde te voldoen aan de inrichtingsprincipes van een

lokale verbindende weg en aan de wettelijk opgelegde verplichtingen tot het scheiden van regen- en afvalwater.

- Door de herinrichting van de gewestweg N461, Antoon Catriestraat en Boskeetstraat te Gent, Drongen wordt een betere verkeersveiligheid en verkeersleefbaarheid nagestreefd.

F. Noodzaak van de onteigening als middel

- Het onteigeningsdoel kan enkel worden bereikt middels onteigening. Er bestaat, onverminderd de mogelijkheid tot minnelijke verwerving, redelijkerwijze geen alternatief voor het gebruik van de onteigeningsdwang.
- Ondanks poging hiertoe, was het niet of onvoldoende mogelijk om tot een grondverwerving in der minne te komen.
- Binnen het projectgebied moeten verschillende onroerende goederen strikt noodzakelijk in volle eigendom worden verworven, om niet alleen een integrale en geïntegreerde realisatie van de herinrichting van de gewestweg, maar vervolgens ook een duurzaam beheer en onderhoud daarvan mogelijk te maken.
- Er dienen bovendien nutsvoorzieningen (zoals waterafvoerinfrastructuur en riolering) aangelegd te worden in de ondergrond van de gewestweg, zodat een private eigendomssituatie van de wegbedding niet aangewezen is en het ook om die reden noodzakelijk is voor de wegbeheerder dat de wegbedding in volle eigendom verworven wordt. Aldus kan de projectdoelstelling ook om deze reden uitsluitend door onteigening worden gerealiseerd.
- De onteigeningsnoodzaak als middel voor de realisatie van gewestwegen blijkt verder ook uit het feit dat overeenkomstig artikel 24, § 4 van het Vlaams Onteigeningsdecreet, de decreetgever in zulke gevallen uitdrukkelijk elk verzoek tot zelfrealisatie uitgesloten heeft.
- De nood aan een globale, consequente en duurzame ontwikkeling met het oog op het inpassen ervan in een ruimer functionerend geheel, evenals de aandacht voor de verkeersveiligheid en verkeersleefbaarheid (en de aanleg van adequate waterhuishouding) en het feit dat het om publieke openbare voorzieningen gaat, leidt er daarenboven toe dat zelfrealisatie is uitgesloten.
- Voor bepaalde infrastructuurwerken zoals openbare verkeerswegen, spoorwegen, haven- en waterweginfrastructuur is het volgens de decreetgever in het algemeen belang noodzakelijk dat de overheid deze zelf realiseert en ontwikkelt. De volgende zaken dienen volgens de decreetgever, zoals vermeld in de memorie van toelichting bij het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017, immers absoluut te worden vermeden:
 - een versnipperde eigendomsstructuur;
 - een lappendeken aan verantwoordelijkheden inzake onderhoud en herstel, wat immers zou leiden tot een groter risico op juridische conflicten, zowel onderling als ten aanzien van derden;
 - een probleem van coördinatie tussen de zelfrealisator en de aannemer die desgevallend door de overheid wordt aangesteld;
 - een verzwakte positie ten aanzien van het gedwongen doen verplaatsen van nutsleidingen;

- een gebrek aan een globale inrichting en een overkoepelend beheer en onderhoud;
 - problemen naar toegankelijkheid, het beschikbaar houden ten aanzien van andere gebruikers en bijvoorbeeld het voorzien van aanvullende reglementen van wegbeheer;
- Het aanleggen, beheren en onderhouden van de voornoemde infrastructuur behoort tot de basistaken van de overheid en vereist een coherent en doelmatig beheer en beleid, ook naar eventuele aansprakelijkheden en verantwoordelijkheden toe. Van de desbetreffende weginfrastructuur dient onder alle omstandigheden een veilig en doelmatig gebruik te kunnen worden gemaakt. Dit kan enkel indien de wegbeheerder zelf kan instaan voor de realisatie en het beheer ervan.
- Om de geplande weginfrastructuurwerken te kunnen realiseren en nadien het onderhoud en het beheer ervan duurzaam te kunnen blijven garanderen, is de gedwongen verwerving van de op de onteigeningsplannen aangeduide innemingen, onverminderd de mogelijkheid tot minnelijke verwerving, noodzakelijk. Zonder de verwerving van deze onroerende goederen in volle eigendom kan de projectdoelstelling van algemeen nut niet gerealiseerd worden.
 - Een zo eenduidig mogelijke grondpositie kan en moet de goede uitoefening van de publieke beheerstaken waarborgen, onder meer naar onderhoud, verlenen van vergunningen, advisering in het kader van omgevingsvergunningen en aansprakelijkheden.

G. Noodzaak voor wat betreft het voorwerp van de onteigening

- De onteigeningsplannen en de projectnota duiden aan welke onroerende goederen noodzakelijk in volle eigendom dienen te worden verworven om de doelstelling van algemeen nut te kunnen realiseren.
- Concreet is er op het openbaar domein te weinig ruimte voor de aanleg van:
 - De rotonde op het kruispunt van de Luchterenstraat en de Boskeetstraat;
 - De aanleg van vrijliggende fietspaden;
 - De aanleg van voetpaden;
 - De aanleg van middenbermen;
 - De aanleg van open grachten.
- Om het projectplan te realiseren is er onvoldoende ruimte op openbaar domein;
- Voor de N461 werd een rooilijn ontworpen. De innames worden niet verder gelegd dan de rooilijn;
- De innames zijn nodig:
 - Ter hoogte van de volledig heraan te leggen kruispunten met de Beekstraat en de Luchterenstraat;
 - Ter hoogte van de kruispunten Kruisstraat en Paradijskouter om de zichtbaarheid uit deze zijstraten te verhogen;
 - Op de locaties waar een middengeleider wordt voorzien om de oversteekbaarheid voor de zachte weggebruiker te beveiligen;
 - Op de locaties waar een asverschuiving wordt aangebracht als snelheidsremmende maatregel;

- Op de locaties waar de scherpe bochten worden heraangelegd ter bevordering van de verkeersveiligheid;
- Op de locaties waar er onvoldoende ruimte is voor de aanleg van vrijliggende fietspaden;
- De onteigeningen geschieden op de benodigde breedtes die over de betreffende wegsegmenten worden aangehouden, teneinde een uniform wegbeeld te verkrijgen.
- Bovenstaande toont aan dat de innemingen tot een strikt minimum worden beperkt.
- Uit de projectnota blijkt dat er een uitgebreide studie werd verricht, waarbij verschillende scenario's en alternatieven werden uitgewerkt voor de realisatie van de projectdoelstelling. De finaal weerhouden uitvoeringsvariant is als meest positieve naar voren gekomen om de onteigeningsdoelstelling zo adequaat mogelijk te kunnen realiseren en daarbij de innemingen zo beperkt mogelijk te houden.

H. Onteigeningsplan

- De onteigeningsplannen vermelden alle vereiste gegevens, overeenkomstig artikel 11 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017.
- Deze onteigeningsplannen worden gevoegd als bijlage bij onderhavig besluit en maken hier integraal deel van uit.

I. Projectnota

- Overeenkomstig artikel 12 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017 werd een projectnota opgemaakt.
- Deze projectnota wordt gevoegd als bijlage bij onderhavig besluit en maakt hier integraal deel van uit.

J. Onderhandelingen

- De Vlaamse regering zal als onteigenende instantie onderhandelingen voeren met al de te onteigenen partijen, met als doel een minnelijke verwerving overeen te komen.
- Er werd een aantoonbare poging tot onderhandelen ondernomen om het te onteigenen onroerend goed minnelijk te verwerven, in overeenstemming met de onderhandelingsplicht uit de artikelen 15 en 16 van het Vlaams Onteigeningsdecreet.
- Tot op heden was het niet mogelijk om tot voldoende grondverwervingen in der minne of overeenkomsten te komen om het project, zoals omschreven in de projectnota, te kunnen realiseren. De onteigeningsprocedure dient te worden verdergezet.

K. Openbaar onderzoek

- De in het kader van het openbaar onderzoek ingediende bezwaren en opmerkingen worden integraal besproken en behandeld in het verslag van het openbaar onderzoek zoals gevoegd als bijlage bij dit besluit.
- De onteigenende instantie volgt integraal de besluiten van het verslag en maakt zich de in het verslag opgenomen motivering eigen.
- In dit verslag wordt besloten dat de ingediende opmerkingen en bezwaren een wijziging ten opzichte van het voorlopig onteigeningsbesluit en bijlagen noodzaken. Deze wijzigingen werden, waar nodig, opgenomen en geïntegreerd in onderhavig besluit.

L. Conclusie:

- Uit al het bovenstaande blijkt dat de onteigening aldus noodzakelijk is en het algemeen belang dient. Het onteigeningsdoel kan niet worden gerealiseerd indien niet alle innemingen in volle eigendom verworven zijn.
- Het onteigeningsdoel kadert verder binnen de gewestelijke aangelegenheden en binnen het gewestelijke belang dat het Vlaamse Gewest dient ten uitvoer te leggen en te beheren.
- Om deze redenen is de verwerving van de (nog) niet minnelijk verworven onroerende goederen voor de herinrichting van de N461, Antoon Catriestraat en Boskeetstraat te Gent, Drongen noodzakelijk en dringt de onteigening door de Vlaamse regering zich op van de onroerende goederen, zoals afgebeeld op de onteigeningsplannen en aldaar nader omschreven in de onteigeningstabel.
- Gelet op alle akten en overwegingen samengenomen.

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, BINNENLANDS
BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN BESLUIT:

Artikel 1. In het algemeen belang moeten, voor de realisatie van de aanleg van fietspaden en riolering langs de N461, Antoon Catriestraat en Boskeetstraat, onroerende goederen op het grondgebied van de stad Gent, Drongen in eigendom worden verworven door de Vlaamse Regering, ten verzoeken van de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken, onder wiens hiërarchisch gezag ressorteert en voor wie optreedt het Agentschap Wegen en Verkeer, intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid .

Art. 2. Voor de realisatie van de aanleg van fietspaden en riolering langs de N461, Antoon Catriestraat en Boskeetstraat op het grondgebied van de stad Gent in het algemeen belang, worden de onroerende goederen, omschreven en in het geel aangeduid op het onteigeningsplannen met nummer 1M3D8H G 104938 01, 1M3D8H G 104939 02, 1M3D8H G 104940 01 en 1M3D8H G 104941 01 die worden gevoegd als bijlage 1 bij dit besluit, op het grondgebied van de stad Gent onteigend door de Vlaamse Regering ten verzoeken van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen mobiliteitsbeleid, voor de weginfrastructuur en het

wegenbeleid onder wiens hiërarchisch gezag ressorteert en voor wie optreedt het Agentschap Wegen en Verkeer.

In het eerste lid wordt verstaan onder het Agentschap Wegen en Verkeer: het agentschap dat is opgericht bij het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Agentschap Wegen en Verkeer.

Art. 3. Op basis van artikel 6, 1° en artikel 28 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017 betreffende onteigening voor het algemeen nut, wordt het definitief onteigeningsbesluit vastgesteld.

Art. 4. Conform artikel 28, §2 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017 wordt aan dit definitief onteigeningsbesluit in bijlage 1 tot en met 3 het onteigeningsplan, de projectnota en het verslag van het openbaar onderzoek gevoegd. Het onteigeningsplan, de projectnota en het verslag van het openbaar onderzoek, die integraal deel uitmaken van het onteigeningsbesluit, worden goedgekeurd.

Brussel,

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, BINNENLANDS
BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Lydia PEETERS